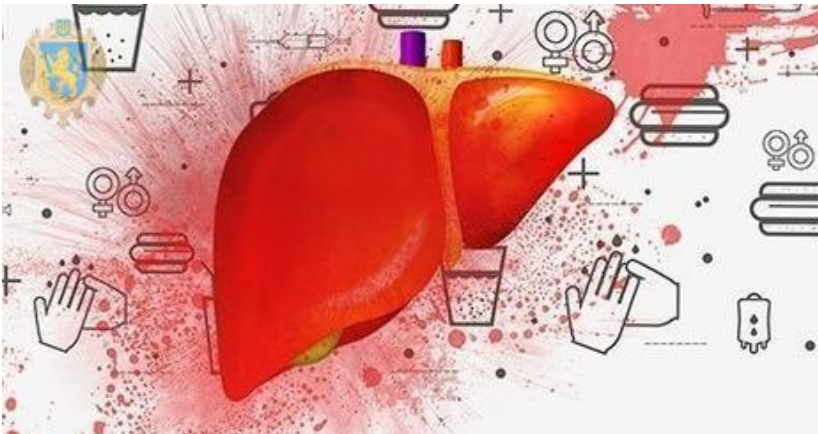

Профілактика захворювання гострим вірусним гепатитом А

Гепатит А (хвороба Боткіна) – захворювання печінки, спричинене вірусом гепатиту А (HAV) і може мати як легкий, так і важкий перебіг. За даними Всесвітньої організації здоров'я майже всі люди, уражені гепатитом А, повністю одужують і у них формується по життєвий

імунітет до хвороби. Вірусний гепатит А давно відомий лікарям. Це один з перших гепатитів, інфекційна природа якого була доведена. Гепатит А поширений повсюдно, особливо широко – в слаборозвинених країнах, де низький рівень гігієни та санітарії. Підвищення захворюваності гепатитом А завжди свідчить про неблагополучну епідемічну ситуацію щодо кишкових інфекцій в цілому.

За механізмом передачі збудника інфекції гепатит А відносять до кишкових інфекцій, тобто вірус від хворого з частками його випорожнення потрапляє в їжу і воду, а потім здорова людина заражається при вживанні інфікованих продуктів і води.

Розрізняють такі форми вірусних гепатитів: жовтяничну, без жовтяничну, стерту, безсимптомну.

Джерело інфекції – це хворі з будь-якою формою захворювання – стертою, жовтяничною, без жовтяничною, хворі, що знаходяться в прихованому (інкубаційному) і початковому періодах захворювання, які виділяють вірус гепатиту А в навколишнє середовище разом з кишковими випорожненнями. Найбільшу епідеміологічну небезпеку становлять хворі з субклінічними (коли клінічні прояви хвороби відсутні, але при обстеженні в організмі виявляють морфологічні зміни, біохімічні та імунологічні зрушення, які з часом можуть призвести до тяжких негативних наслідків) та з без жовтяничними, нетиповими формами гепатиту, тому що ці хворі не знають, що вони хворі, і відповідно не піклуються про профілактику зараження навколишніх людей.

Кількість таких хворих може в 2-10 разів перевищувати кількість людей з жовтяничними формами захворювання. З другої половини інкубаційного періоду, починається виділення вірусу з фекаліями, а максимальна заразність відзначається в останні 7-10 днів інкубаційного періоду і в перед жовтяничному (передуює появі ознак жовтяниці) періоді.

Сприйнятливість до ВГА висока. Найчастіше хворіють діти віком від 5 до 14 років і молоді особи до 30 років. До груп підвищеного ризику відносять різні організовані колективи (будинки-інтернати, школи, дитячі дошкільні заклади тощо).

Для запобігання розповсюдження захворювання потрібно хворого госпіталізувати, в його квартирі та місці роботи чи навчання провести відповідні профілактичні заходи. За особами, які спілкувались з хворим, встановлюють медичний нагляд.

Вірус передається від людини до людини:

- через вживання забрудненої води або їжі, що можуть містити фекалії інфікованих людей;
- недотримання особистої гігієни;
- у сім'ях, коли інфікована людина готує їжу для всіх членів сім'ї.

Інфікування вірусним гепатитом А частіше відбувається під час подорожей та відпочинку, коли використовується вода з неперевіраних джерел постачання та неможливе дотримання особистої гігієни, а також при побутових контактах між людьми вдома та в організованих колективах. Вірус гепатиту А тривалий час може зберігатися в навколишньому середовищі, стійкий до низьких температур та звичайних концентрацій розчинів дезінфекційних засобів.

Вірус гепатиту А при кип'ятінні гине через 5 хв. При кімнатній температурі в сухому середовищі він зберігається протягом тижня, у воді – 3-10 місяців, у випорожненнях – до 30 діб.

Інкубаційний період гепатиту А (проміжок часу між проникненням патогенної мікрофлори в організм людини до моменту виникнення перших симптомів хвороби) становить у середньому 15-30 діб. Тривалість переджовтяничного періоду – 5-7 діб. Хвороба починається гостро. Температура тіла підвищується до 38 або 39° С і зберігається на такому рівні 1-3 дні. Починають з'являтися грипоподібні ознаки – виражена загальна слабкість, головний біль, озноб, сонливість, відчуття болю в м'язах, ламкість в тілі, неспокійний нічний сон. На цьому тлі знижується апетит, спотворюється смак, з'являються нудота, відчуття гіркоти у роті, іноді блювота, почуття дискомфорту і тяжкості в області під ложечкою і під правим ребром, відраза до куріння. Через 2-4 дні сеча набуває колір міцно завареного чаю або пива, а потім знебарвлюється кал. Про перехід хвороби в жовтяничну стадію свідчить пожовтіння білків очей, слизової оболонки ротової порожнини, а в подальшому – шкіри.

Повне одужання звичайно (у 90% випадків) настає протягом 3-4 тижнів від початку захворювання, у 10% хворих людей період одужання затягується до 3 або 4 місяців, але хронічний гепатит не починає розвиватися.

Хвороба ВГА тісно пов'язана з поганою санітарією і відсутністю навичок особистої гігієни. Покращення санітарії є найбільш ефективними способами боротьби з цією хворобою. Достатні запаси безпечної питної води та належна утилізація стічних вод на рівні громад сприяють обмеженню розповсюдження ВГА.

Щоб уберегтись від захворювання на вірусний гепатит А:

1. Дотримуйтеся правил особистої гігієни: мийте руки перед уживанням їжі, а також після кожного відвідування туалету і після контакту зі сміттям.
2. Не використовуйте воду з неперевіраних джерел. Будь-яку не бутильовану воду слід обов'язково кип'ятити перед вживанням не менше 10 хв.
3. Добре мийте овочі, фрукти, зелень та ягоди перед уживанням.
4. Не займайтеся самолікуванням. Тільки лікар може діагностувати вірусний гепатит А і надати рекомендації щодо режиму та лікування.

Надійним способом захисту від гепатиту А є щеплення!

Згідно з рекомендаціями Консультативного комітету з практики імунізації вакцинація проти ВГА рекомендується таким групам населення:

- Усім дітям віком від 1 року (12–23 міс).
- Особам без постійного місця проживання.
- Особам, які працюють у закладах громадського харчування, на підприємствах харчової промисловості, водоочисних та каналізаційних спорудах.
- Особам із підвищеним ризиком інфікування ВГА (подорожуючим у країни, що розвиваються; особам, які вживають ін'єкційні та неін'єкційні наркотики; працівникам дослідних лабораторій; особам із хронічними захворюваннями печінки; особам із порушенням згортання крові).
- Особам, які мають високий ризик розвитку ускладнень при інфікуванні ВГА.
- Усім особам, які бажають мати імунітет до HAV.

**Богодухівське районне управління Головного управління
Держпродспоживслужби в Харківській області**